

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ ВАСИЛ ЛЕВСКИ „

с.Поляците общ. Дългопол обл. Варна

тел. / факс :0517-72-256 e-mail : haliladem@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:ХАЛИЛ АДЕМ

МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Приет на заседание на ИС с Протокол№ 11 от 02.09.2016г

УВОД

С тези мерки се цели да се подобряват непрекъснатото условията и редът за разработване на ефективна вътрешна училищна система за осигуряване на качеството на образованието.

Мерките са съобразени с принципите и изискванията към институциите за усъвършенстване на процесите за управление на качеството. Също така важно място заемат показателите, условията и редът за измерване на постигнатото качество.

Качеството на образованието се осигурява чрез управление на процеса на развитие на институцията (училището), основано на анализирани, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и въвеждане на подобрения.

Качеството на образованието в институциите се осигурява при спазване на следните принципи:

1. Ефективно разпределяне, използване и управление на ресурсите;
  2. Автономия и самоуправление;
  3. Ангажираност, сътрудничество и социален диалог между всички участници в процеса на образованието и обучението;
  4. Удовлетвореност на участниците в процеса на обучението и на другите заинтересовани лица;
  5. Приемственост на политиките и постиженията, прилагане на добри педагогически практики;
  6. Непрекъснатост, прозрачност и демократичност в процеса за повишаване на качеството в институцията;
  7. Ориентираност на образованието и обучението към изискванията и потребностите на пазара на труда;
  8. Целенасоченост към постигане на високи резултати в процеса на обучение и образование;
  9. Лидерство и разпределяне на отговорности за постигане на целите на институцията.
- Управлението на качеството е непрекъснат процес на взаимодействие между факторите и условията, от които зависи качеството на образованието и обучението и резултатите от него. Този процес се осъществява на национално, регионално и институционално равнище.
- Измерването на постигнатото качество е свързано от действия за определяне на резултатите на институцията по критерии за конкретен период на измерване и съпоставяне им с определените равнища на качеството по всеки критерий.
- Измерването на постигнатото качество в институциите се осъществява ежегодно чрез самооценяване.**

РАЗРАБОТВАНЕ НА ВЪТРЕШНА СИСТЕМА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО

Вътрешната система за осигуряване на качеството е свързана от взаимно свързани действия и мерки за постигане, поддържане и развиване на качеството на провежданото образование и/или обучение в институцията и резултатите от него в съответствие с държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии и на действащото законодателство.

Вътрешната система за осигуряване на качеството включва:

1. Политиката и целите по осигуряване на качеството;
2. Органите за управление на качеството и правомощията им;
3. Правилата за нейното прилагане;
4. Голишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;

5. Условието и реда за измерване на постигнатото качество чрез самооценяване.

Политиката и целите по осигуряване на качеството се разработват от директора, съответно от ръководителя на институцията в съответствие със стратегията за развитие на институцията.

Органи за управление на качеството са:

- директорът, съответно ръководителят на институцията;
- педагогическият съвет – за училищата.

За функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството в институцията се определят комисия за:

1. Разработване на правила за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализирането им;
2. Разработване на годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
3. Разработване на конкретни процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването;
4. Провеждане на самооценяването;
5. Изготвяне на доклад от самооценяването до директора.

Броят на членовете, съставът и срокът за изпълнение на работата на комисията или комисията се определят от директора, съответно от ръководителя на институцията в зависимост от вида и обема на възложените задачи.

В състава на комисията или комисията може да се включват и външни специалисти.

Комисията или комисията се определят в срок до 5 септември, преди началото на всяка учебна година за училищата.

Директорът, съответно ръководителят на институцията:

1. Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност по функционирането на вътрешната система за управление на качеството;
2. Разработва политиката и целите по осигуряване на качеството;
3. Определя отговорника по качеството;
4. Определя състава на комисията или комисията;
5. Утвърждава годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяването след приемането му от съответния орган и коригиращите мерки в хода на изпълнението му;
6. Утвърждава процедурите по критерията и инструментариума към тях за провеждане на дейностите по самооценяването;
7. Утвърждава коригиращи мерки и дейности за следващия период на измерване на качеството въз основа на годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване;
8. Провежда мониторинг на дейностите по осигуряване на качеството в институцията;
9. Представя годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване на регионалното управление по образование или на Националната агенция за професионално образование и обучение – за центъра за професионално обучение;
10. Организира обучение на персонала за осигуряване на качеството в институцията.

Педагогическият съвет приема:

1. Мерките за повишаване на качеството на образованието;
2. Правилата за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализацията им като част от правилника за дейността

на обучаващата институция;

3. Годишния план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
4. Годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване.

Директорът на училището отговаря за функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството, като със заповеди:

1. Организира изпълнението на следните дейности:

- анализ на резултатите от изпълнението на целите на институцията;
  - анализ на силните и слабите страни, на възможностите и рисковете за развитието на институцията;
  - посочване на индигни/уалдни напредък на всеки ученик по отношение на неговите образователни резултати;
  - посочване на специфичните за институцията ключови фактори, които влияят на качеството на предоставяното образование;
  - планиране на ежегодните дейности за постигане на целите от стратегията за развитие на институцията;
  - изпълнение на планираните дейности от плана за действие към стратегията за развитие на институцията и реализиране на заложените в нея цели;
  - 2. Определя комисията, която извършва самооценяването – нейния състав, задачите и сроковете за изпълнение;
  - 3. Определя начина на участие на липята, включени в процеса на самооценяване: ученици, учители, директор и родители;
  - 4. Утвърждава определенията на подготвителния етап дейности, процедури, критерии, показатели и инструментите за самооценяване;
  - 5. Утвърждава преди края на учебната година доклада от самооценяването, който съдържа:
    - информация за вътрешната и външната среда, в която функционира институцията през периода на самооценяването;
    - данни за използваните инструменти при самооценяването;
    - данни за резултатите от самооценяването, сравнени с резултатите от предходното самооценяване;
    - анализ на резултатите от самооценяването;
    - предложения за мерки за въвеждане на подобрения в работата на институцията с цел повишаване на качеството на предоставяното образование, както и за срокове за тяхното изпълнение.
- Докладът от самооценяването е част от ежегодния отчет за изпълнението на плана за действие към стратегията за развитието на училището.

Правилата за прилагането на вътрешната система за осигуряване на качеството се разработват от комисията и се приемат от органа като част от правилника за дейността на обучаващата институция. Те включват:

1. Правомощията на участниците във вътрешната система за осигуряване на качеството;
2. Реда за организиране и провеждане на самооценяването;
3. Реда и начина за съхранение на доказателствените материали за проведеното самооценяване;
4. Взаимоделието на институцията със социалните партньори и другите заинтересовани страни за осигуряване на качеството;

5. Начина за информирание на обществността за получените резултати от проведеното самооценяване в обучаващата институция. Годишният план-график съдържа дейностите по самооценяването, групирани по критериите за качество, като задължително се посочват видът на инструментариума към тях и сроковете и отговорните лица за изпълнението им. План-графикът се утвърждава от директора на училището, съответно от ръководителя на институцията в началото на всяка учебна година. При необходимост се предлагат на директора, съответно на ръководителя на институцията коригирани мерки за изпълнение на годишния план-график. След утвърждаване на мерките се организира и координира изпълнението им.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО КАЧЕСТВО

Измерването на постигнатото качество на образованието и обучението се осъществява от институциите чрез прилагането на процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването. Самооценяването е процес на изготвяне на вътрешна оценка на качеството на предоставяното образование чрез дейности, процедури и критерии, определени от училището.

Периодът за самооценяване за училищата е една учебна година.

Самооценяването се извършва от една комисия или от няколко комисии.

Самооценяването в училищата се извършва по предварително определени критерии и показатели към тях.

1. Управление на институцията – ефективно разпределяне, използване и управление на ресурсите за повишаване на качеството на образование;
2. Образователен процес – обучение, възпитание и социализация;
3. Взаимодействие на всички заинтересовани страни.

Показателите към всеки критерий са количествени и/или качествени и определят равнището на качеството по съответния критерий. Критериите се оценяват с точки, като максималният общ брой точки по всички критерии е 100.

Максималният брой точки за всеки критерий се разпределя по показатели в четири равнища на оценяване.

Постигнатото качество се определя чрез крайна оценка, която се формира от сбора от получените точки по всички критерии. Крайната оценка на постигнатото качество може да е със следните количествени и качествени равнища:

1. Отлично – при крайна оценка от 16 до 20 точки;
2. Добро – при крайна оценка от 11 до 15 точки;
3. Задоволително – при крайна оценка от 6 до 10 точки;
4. Незадоволително – при крайна оценка до 5 точки включително.

Самооценяването се провежда по процедури, утвърдени от директора, съответно от ръководителя на институцията.

По всеки критерий се разработва процедура, която съдържа предмет и цел; инструментариум; описание на технологията на провеждане; вида на показателствения материал (справка, контролна карта, протоколи, въпросници, анкети и други); начините на обработване на показателствения материал; режима на съхранение и защита на информацията; отговорностите на лицата.

За проведеното самооценяване комисията по качеството изготвя годишен доклад, който включва: цел на самооценяването; информация за външната и вътрешната среда, в която функционира институцията през периода на самооценяването; резултати от самооценяването; сравняване на оценките по критериите с предходния период на самооценяване; анализ на получените резултати; постижения и добри педагогически практики; резултати от оценяването, нуждаещи се от подобрене, и предложения за коригиращи мерки и дейности.

Към доклада може да се прилагат графики, таблици, статистическа информация и други информационни материали.
Докладът от самооценяването се утвърждава от директора преди края на учебната година.

МИНИМАЛНИ РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО В ИНСТИТУЦИИТЕ

Усъвършенстването на процесите за управление на качеството се постига при спазване на следните изисквания от институцията:

1. Да подобрява работната среда чрез:
  - а) прилагане на механизми за адаптиране на обучаваните към средата на институцията;
  - б) осигуряване на достъпна архитектурна среда;
  - в) модернизирание на материално-техническата база и обновяване на информационната инфраструктура;
  - г) развитие на организационната култура в институцията.
2. Да осигурява развитието на персонала чрез:
  - а) подобряване на възможностите за допълнителна и продължаваща квалификация на учителите/преподавателите по специалността им от висшето образование, за подобряване на тяхната иновационна култура и личностна ефективност;
  - б) изграждане на култура за осигуряване на качеството;
  - в) създаване и поддържане на открит и ясна комуникация в институцията;
  - г) повишаване на ефективността на административното обслужване;
  - д) повишаване на мотивацията и инициативността на всички участници в процеса на образование и обучение.
3. Да подобрява резултатите от обучението чрез:
  - а) повишаване на мотивацията на обучаемите;
  - б) повишаване на дела на учените, които работят активно за подобряване на своите образователни резултати;
  - в) намаляване на дела на рано отпадналите от обучението;
  - г) повишаване на дела на обучените, провели практически обучение в реална работна среда;
  - д) създаване на механизъм за ранно предупреждение за различни рискове.
4. Да подобрява взаимодействието с местната общност, със социалните партньори, работодателски организации, университети и други заинтересовани страни чрез:

- а) разширяване на възможностите за практически обучение в реална работна среда;
- б) проучване и прилагане на добри практики на сродни институции;
- в) подобряване на възможностите за достъп до информация на участниците в образованието и обучението;
- г) информиране на общността и заинтересованите страни за добрите практики и постиженията на институцията в областта на осигуряване на качеството на образованието и обучението;
- д) участие в проекти, свързани с повишаване на качеството на образованието и обучението.

МЕТОДИЧЕСКО ПОДПОМАГАНЕ И МОНИТОРИНГ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

- (1) За осигуряване на качеството в институциите се осъществяват методическо подпомагане и мониторинг.
- (2) Методическото подпомагане за разработване и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството включва: консултиране, информиране, структуриране и представяне на добри педагогически практики.
- (3) Мониторингът е вътрешен и външен, като резултатите от него включват констатации, изводи и препоръки за вземане на информирани решения за усъвършенстване на процеса за осигуряване на качеството в съответната институция.
- (4) Вътрешният мониторинг се осъществява от директора, съответно от ръководителя на институцията.
- (5) Методическото подпомагане и външният мониторинг се осъществяват за училищата – от Министерството на образованието и науката и от регионалните управления по образованието, а за центровете за професионално обучение – от Националната агенция за професионално образование и обучение.

ФИНАНСИРАНЕ

Дейностите за изграждане и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството на образованието и обучението се финансират, както следва:

- 1. Държавните и общинските училища – със средства от субсидия по формула и от собствени приходи;
  - 2. Центровете за професионално обучение и частните училища – със средства от собствени приходи.
- Институциите могат да ползват и други източници на финансиране – спонсорство, национални и международни програми и проекти и др.